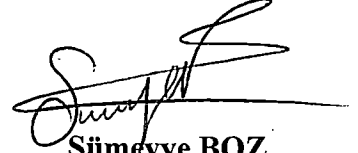

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Adalet Bakanı Sayın Akın GÜRLEK** tarafından Anayasa'nın 98. ve TBMM İçtüzüğü'nün 96. ve 99. maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Sümeyye BOZ
Muş Milletvekili

1999 yılında İstanbul'da gözaltına alındıktan sonra müebbet hapis cezası verilen ve 27 yıldır cezaevinde tutulan ağır hasta mahpus Mehmet Şirin Çelik, bulunduğu Elazığ 1 Nolu F Tipi Yüksek Güvenlikli Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda 3 Temmuz 2026 tarihinde beyin kanaması geçirmiştir.

İlk olarak Fırat Üniversitesi Hastanesine kaldırılan Çelik, burada yapılan müdahalenin ardından Fethi Sekin Şehir Hastanesine sevk edilmiştir. Daha önce iki kez beynine pıhtı attığı ve birkaç kez anjiyo olduğu belirtilen Çelik'in son beyin kanamasının ardından kısmi felç geçirdiği, yürüme ve konuşma yetilerinde ciddi kayıplar meydana geldiği ve yeniden ameliyat edilme ihtimalinin bulunduğu ifade edilmektedir. Buna rağmen hastaneden cezaevine geri gönderilen Çelik'in revirde tek başına tutulduğu aktarılmaktadır.

Beyin kanaması geçiren, kısmi felç oluşan ve yeniden hayati bir sağlık krizi yaşama riski bulunan bir mahpusun cezaevi revirinde tek başına tutulması, yaşamı bakımından açık ve yakın bir tehlike oluşturmaktadır. Sağlık durumunun cezaevi koşullarıyla bağdaşmadığı yönünde ciddi bulgular bulunmasına rağmen infazın ertelenmesi başvurusunun sonuçlandırılmaması, telafisi mümkün olmayan sonuçlara yol açabilecek niteliktedir.

Anayasa'nın 17'nci maddesi devletin yaşam hakkını ve kişinin maddi ve manevi varlığını koruma yükümlülüğünü düzenlemekte, işkence ve insan onuruyla bağdaşmayan muameleyi yasaklamaktadır. Anayasa'nın 56'ncı maddesi ise herkesin sağlıklı bir yaşam sürdürmesini güvence altına almaktadır. 5275 sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanun'un 6'ncı maddesi cezanın insan onuruna saygı esasına göre infaz edilmesini; 16'ncı maddesi ise ağır hastalık veya engellilik hâlinde, cezaevi koşullarında yaşamı ciddi tehlikeye giren mahpusların infazının ertelenmesini öngörmektedir.

Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin yaşam hakkını düzenleyen 2'nci maddesi ile işkenceyi ve insanlık dışı ya da aşağılayıcı muameleyi yasaklayan 3'üncü maddesi, devletlere özgürlüğünden yoksun bırakılan kişilerin yaşamını ve sağlığını koruma yönünde pozitif yükümlülük yüklemektedir. Birleşmiş Milletler Medeni ve Siyasi Haklar Sözleşmesi'nin 6'ncı, 7'nci ve 10'uncu maddeleri de mahpusların insan onuruna uygun koşullarda tutulmasını

zorunlu kılınmaktadır. Birleşmiş Milletler Mandela Kuralları'na göre mahpuslara toplumda sunulan sağlık hizmetleriyle aynı standartta hizmet verilmeli; acil veya uzmanlık gerektiren durumlarda gecikmeksizin hastaneye sevk sağlanmalıdır.

Bu hukuki yükümlülükler karşısında devletin sorumluluğu, ağır hasta bir mahpusu yalnızca hastaneye götürüp yeniden cezaevine göndermekten ibaret değildir. Tedavinin sürekliliğinin, uzman takibinin, rehabilitasyonun ve olası bir sağlık krizine zamanında müdahalenin güvence altına alınması gerekir. Tedavisi cezaevi koşullarında sürdürülemeyen bir mahpusun tahliyesinin geciken Adli Tıp Kurumu değerlendirmesine bağlanması, yaşam hakkını koruyan etkili bir mekanizma olmaktan çıkmaktadır.

Bu bağlamda;

1. Mehmet Şirin Çelik'in 3 Temmuz 2026 tarihinde geçirdiği beyin kanamasının ardından kendisine hangi teşhisler konulmuş, hangi tıbbi müdahaleler yapılmış ve güncel tetkiklerinde hangi bulgulara ulaşılmıştır? Yeniden ameliyat edilmesi planlanmakta mıdır?
2. Kısmi felç geçirdiği, yürüme ve konuşma yetilerinde ciddi kayıplar olduğu belirtilen Çelik'in cezaevine geri gönderilmesine hangi sağlık kurulu raporuna dayanılarak karar verilmiştir?
3. Çelik'in hastaneden taburcu edilmesi ve cezaevine gönderilmesi sürecinde görev alan sağlık ve cezaevi yetkilileri kimlerdir? Cezaevi koşullarının oluşturduğu hayati riskler bu karar sırasında değerlendirilmiş midir?
4. Çelik'e düzenli nöroloji takibi, fizik tedavi ve rehabilitasyon hizmeti sağlanmakta mıdır? Günlük ihtiyaçlarını tek başına karşılayıp karşılayamadığına ilişkin herhangi bir tıbbi değerlendirme yapılmış mıdır?
5. Ani müdahale gerektiren yeni bir sağlık krizi geçirme riski bulunan Çelik neden cezaevi revirinde tek başına tutulmaktadır? Revirde 24 saat görev yapan sağlık personeli ile beyin kanamasına müdahale edebilecek tıbbi donanım bulunmakta mıdır?
6. Çelik'in sağlık durumunun, Adli Tıp Kurumu dışında bağımsız uzmanların bulunduğu tam teşekküllü bir üniversite veya eğitim ve araştırma hastanesi sağlık kurulu tarafından değerlendirilmesi sağlanacak mıdır?
7. Ailesi tarafından yapılan infazın ertelenmesi başvurusu hangi aşamada mıdır? Başvurunun yaşam hakkı yönünden taşıdığı aciliyete rağmen henüz sonuçlandırılmamasının gerekçesi nedir?
8. Mehmet Şirin Çelik'in yaşam hakkının korunması amacıyla 5275 sayılı Kanun'un 16'ncı maddesi kapsamında infazının derhâl ertelenmesi yönünde işlem tesis edilecek midir?